

AKO 2008/819b

HANDREIKING
Inkoop van re-integratiedienstverlening in
de Keten Werk en Inkomen

AKO WERKGROEP DIENSTVERLENINGSBELEID

Beleidsoplossingen om integrale dienstverlening mogelijk te maken

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en doel	3
	Aanleiding	3
	Doel	3
2	Ketenuitgangspunten	4
3	Ontschotte dienstverlening – ontschotte inkoop van re-integratiediensten	5
4	Op weg naar ontschotte inkoop	7
	Gebruik maken van eigen instrumenten	7
	Gebruik maken van elkaars instrumenten	7
5	Overzicht in schema	10
Bijlage 1	Kaders	11
	1 Algemeen	11
	2 Wettelijk kader UWV	12
	3 UWV beleidskaders voor inkoop van re-integratiedienstverlening	13
	4 Wettelijk kader gemeenten	17

Deze Handreiking is opgesteld door KIOSK, in afstemming met de AKO Werkgroep Dienstverleningsbeleid

Datum: 15 september 2008

1 Aanleiding en doel

Aanleiding

Het "ontschot" kunnen inzetten van re-integratiediensten en middelen wordt als een belangrijke voorwaarde gezien voor het succesvol invoeren van integrale dienstverlening. Bij geïntegreerde dienstverlening staat het bieden van maatwerk centraal. Maatwerk gericht op de klant-werkzoekende, zodat rekening wordt gehouden met zijn individuele omstandigheden en kan worden aangesloten op de specifieke wens van de werkgever. Om de maatwerkoplossingen te kunnen bieden kan de werkcoach in overleg met de werkzoekende re-integratiemiddelen inzetten. Indien maatwerk dit verlangt, moet het mogelijk zijn om het juiste middel in te zetten, ongeacht of de klant van UWV of van een gemeente is en ongeacht of het instrument in het assortiment van UWV of in het gemeente assortiment is opgenomen.

Doel

De Werkgroep AKO Dienstverleningsbeleid adviseert Werkpleinen om te werken naar een gezamenlijke inkoop van re-integratiedienstverlening. Het doel van deze handreiking is Werkpleinen te wijzen op attentiepunten en aanbevelingen bij het ontwikkelen van die gezamenlijke inkoop. Het op locatie of regionaal (in samenwerking tussen locaties) ontwikkelen van een gezamenlijke inkoop zal tijd in beslag nemen. Daarom geeft deze handleiding ook inzicht in de huidige mogelijkheden en biedt aanvullend oplossingen voor de Werkpleinen.

In de praktijk worden de wettelijke beperkingen voor het inzetten van re-integratiedienstverlening als belemmerend ervaren bij de invoering van de integrale dienstverlening. Door de Werkgroep is geïnventariseerd welke problemen er in de praktijk worden ervaren.

Bij de inventarisatie van praktijkvoorbeelden is opgevallen dat waar men aan ontschotting wil werken, de Werkpleinen de huidige mogelijkheden onvoldoende gebruiken. Onderling spreekt men bijvoorbeeld af te factureren waar dat niet nodig is, zoals in de situatie van overloop van WW naar WWB. Ook wordt nog bijna geen gebruik gemaakt van de al bestaande mogelijkheid om re-integratie-instrumenten gezamenlijk in te kopen.

Deze handreiking geeft een overzicht van de mogelijkheden bij UWV en Gemeenten met betrekking tot de inzet van re-integratiedienstverlening en het inkoopbeleid bij re-integratiebedrijven. UWV heeft in samenspraak met gemeenten een praktische oplossing opgesteld zodat, indien noodzakelijk, gebruik kan worden gemaakt van elkaars dienstverlening maar verantwoording en budgetten gescheiden blijven.

In deze handreiking wordt ingegaan op de mogelijkheden voor inkoop: waar moet een Werkplein aan denken bij het ontwikkelen van gezamenlijke inkoop en hoe komt een werkplein met de huidige mogelijkheden tot dienstverlening zonder schotten.

Deze handreiking voorziet in:

- De Ketenvisie op inkoop
- Werken aan de toekomst: een gezamenlijk inkoopbeleid in een Werkplein
- Huidige situatie: wat kan er wel
- Tussenoplossing: gebruik maken van elkaars inkoopbeleid
- Een schematisch overzicht van de 3 mogelijkheden

Bijlagen:

- Wettelijk kader: hoe is het inkopen van re-integratiediensten wettelijk geregeld voor UWV en Gemeenten
- Beleidskaders: hoe vullen UWV en gemeenten de wettelijke inkooptaak in?

2 Ketenuitgangspunten

UWV en de gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor de verantwoording van de beschikbare budgetten.

Voor UWV geldt dat het re-integratiebudget alleen besteed kan worden aan de inkoop van re-integratiedienstverlening bij private partijen (trajecten en diensten inclusief scholing). Voor gemeenten geldt dat er een keuze is: inkopen van re-integratie-instrumenten of die instrumenten zelf verzorgen. Daarnaast kunnen gemeenten ook voorzieningen (in de vorm van een fiets of sollicitatiekleding) aan de klant toekennen.

Als er afspraken gemaakt worden over het gebruiken van elkaars middelen moeten er ook goede afspraken worden gemaakt over de verantwoording van het budget.

Bij de inzet van de re-integratie-instrumenten zullen in de meeste gevallen de mogelijkheden binnen de eigen organisatie voldoen. Het inkoopbeleid is immers afgestemd op de resultaten voor de eigen doelgroepen.

Bestaande afspraken, bijvoorbeeld bij samenloop van uitkeringen en overgang van WW naar WWB, kunnen worden toegepast.

In die gevallen waarbij voor een WW-uitkeringgerechtigde een instrument uit het assortiment van een gemeente (of vice versa) moet worden ingezet moeten praktische afspraken gemaakt worden. Gezamenlijke inkoop is het beste middel om de inkoop van re-integratie-dienstverlening af te stemmen op de gezamenlijke doelgroepen.

Bij het inzetten van instrumenten van ketenpartners en bij de gezamenlijke inkoop zijn de volgende integrale uitgangspunten van toepassing:

Iedere werkcoach/klantmanager, ongeacht of hij/zij van UWV-CWI of gemeente is, moet die re-integratiediensten in kunnen zetten voor de klant werkzoekende, ongeacht de uitkeringsgrond, die hij vanuit zijn professionele insteek nodig acht om die klant zo snel mogelijk in staat te stellen om (duurzame en betaalde) arbeid te verrichten.¹

➤ Mandaat

Om in de frontoffice geïntegreerde dienstverlening te kunnen bieden is het kunnen mandateren voor elkaars werk een vereiste. In het voorstel voor de nieuwe SUWI-wet wordt expliciet geregeld dat de SUWI-ketenpartners elkaar kunnen mandateren om te beslissen over de ondersteuning van klanten die tot de doelgroep van de andere ketenpartner behoren. Bij de invoering van integrale dienstverlening in een werkplein kan, vooruitlopend op de wetwijziging, in de geest van de nieuwe SUWI wet worden gehandeld.²

➤ Kennis van elkaars middelen

Om elkaars middelen correct in te kunnen zetten is het noodzakelijk om een goede kennis van die middelen te hebben. Dit betekent dat bijvoorbeeld een werkcoach van UWV niet alleen het instrumentarium kent uit het UWV – inkoopproces, maar ook op de hoogte is van de instrumenten van de gemeente(n)

De voor de klant werkzoekende beschikbare en door de werkcoach/klantmanager in te zetten re-integratie diensten kunnen door UWV-CWI en gemeente afzonderlijk of gezamenlijk worden ingekocht, maar dienen integraal te worden aangeboden. Dit geldt ook voor lokale arrangementen die door één van beide partners of samen zijn overeengekomen.

¹ Notitie: Advies n.a.v. inventarisatie praktijk ontschotte inzet re-integratiediensten en middelen van 18 april 2008

² Mandaat is een apart aandachtspunt van de AKO werkgroep dienstverleningsbeleid en wordt separaat opgepakt. Deze handreiking gaat daar niet op in.

➤ Leveranciersmanagement

Als gemeente en UWV gebruik maken van elkaars contracten of arrangementen of een gezamenlijk contract afsluiten is het leveranciersmanagement van belang. Gemeente en UWV dienen in een dergelijke situatie niet alleen overeenstemming te hebben over de inhoud van de ingekochte dienstverlening, maar ook over de wijze waarop het re-integratiebedrijf afgerekend wordt en gestimuleerd wordt kwaliteit te leveren.

UWV en gemeente moeten bij voorkeur geen facturen naar elkaar sturen om de kosten voor ingezette re-integratiemiddelen gefinancierd te krijgen.

- Uitgangspunt moet zijn dat de leverancier factureert aan de opdrachtgever. De opdrachtgever is de organisatie die de formele taak tot re-integreren heeft en namens wie de werkcoach, samen met de klant, de keuze voor het instrument van de leverancier maakt.
- Binnen de huidige wetgeving zijn er al bepaalde afspraken gemaakt:
 1. In de situatie dat een klant een **samenlopende uitkering** krijgt van UWV en gemeente, worden de kosten van de ingezette re-integratiemiddelen of –trajecten ten laste gebracht van UWV.
 2. In de situatie dat een klant met een WW-uitkering over dreigt te gaan naar een WWB-uitkering kunnen de managers van UWV-CWI en gemeente gezamenlijk bepalen wie de **formele verantwoordelijkheid** (en daarmee de administratie en betaling) voor de re-integratie op zich neemt. Dit is geregeld in de WWB, artikel 7 lid 3. De materiële verantwoordelijkheid ligt bij de werkcoach in het Werkplein: voor de klant verandert er dus niets. Nu voor klanten met een WW-uitkering meer gedifferentieerd diensten worden ingekocht kan afgesproken worden dat – mocht er nog geen werkherleving zijn aansluitend aan de dienst – de klant na afronding van de nog lopende dienst overgedragen wordt naar de gemeente.

3 Ontschotte dienstverlening – ontschotte inkoop van re-integratiediensten

Bij ontschotte, integrale dienstverlening hoort ook ontschotte inkoop van re-integratiediensten. De dienstverlening richt zich op de regionale arbeidsmarkt, de plek waar werknemers en werkgevers elkaar ontmoeten. De kenmerken van die markt zijn regionaal.

De re-integratie-instrumenten die ingekocht gaan worden moeten afgestemd zijn op die markt.

Bij de ontwikkeling van integrale dienstverlening ontstaat ook de behoefte om samen met de gemeente(n) re-integratie-instrumenten in te kopen die gericht zijn op de eigen, gezamenlijke doelgroep.

De afspraken die horen bij gezamenlijke inkoop, de definities, facturering en verantwoording moeten dan vastgelegd worden. De huidige praktijk is (zoals blijkt uit de door de werkgroep dienstverlening uitgevoerd inventarisatie) dat gemeenten en UWV nauwelijks samen ingekocht hebben.

Gezamenlijk inkoop biedt de beste mogelijkheid om lokaal afstemming van inkoop op de gezamenlijke doelgroepen te bereiken

Bij het ontwikkelen van een gezamenlijk inkoopbeleid zijn er een aantal aandachtspunten en aanbevelingen:

Attentiepunten bij gezamenlijke inkoop:

Kenmerken klantpopulatie in relatie tot in te kopen dienstverlening

- De klantpopulatie van UWV en gemeenten loopt niet synchroon.
- UWV koopt dienstverlening in voor klanten met zowel een kleine als grote afstand tot de arbeidsmarkt. Klanten van UWV – zeker de nieuwe instroom – hebben in de regel nog een recent arbeidsverleden. De overlap met het klantenbestand van Gemeenten geldt vooral voor klanten die al langer uit het arbeidsproces zijn.

- UWV heeft uitsluitend budget beschikbaar om re-integratiedienstverlening in te kopen. Gemeenten kunnen op basis van hun budget ook overgaan tot het verstrekken van voorzieningen bijv. in de vorm van aanschaf van werkkleding en vervoer.

Resultaat van de dienstverlening

- De focus op het resultaat van de dienstverlening voor de klant kan bij Gemeenten en UWV verschillen van participatie tot daadwerkelijke plaatsing. Dit heeft mede te maken met de verschillen in het kader van iedere geaccepteerde arbeid of passende arbeid.

Wijze van inkoop

- De wijze van inkoop kan verschillen van een nog klassieke manier van aanbesteden tot het afsluiten van zogenaamde Toegangsovereenkomsten of mantelovereenkomsten IRO (zoals in het Inkoopkader UWV van 2008).
- Welke vorm van contractering er ook wordt gekozen, het is belangrijk om slechts één partij als opdrachtgever te benoemen die als eindverantwoordelijke optreedt naar het re-integratiebedrijf. Zo borg je eenduidigheid. Bij het tot stand komen van de eisen is vanzelfsprekend gemeenschappelijke input een must.

Regio van opdrachtverlening

- Het aandachtsgebied voor opdrachtverlening verschilt tussen UWV en Gemeenten. Voor gemeenten zal in de regel gelden dat zij uitsluitend voor hun eigen gemeentelijk gebied re-integratiedienstverlening inkopen. De regio van opdrachtverlening is dus onvergelijkbaar.
- Vanuit Leveranciersmanagement heeft UWV de voorkeur om – indien het gaat om dezelfde dienstverlening – één intergemeentelijk contract te sluiten. Het is daarom aan te bevelen te onderzoeken of een gemeenschappelijk contract over de gemeente heen mogelijk is.

Hanteren van uniforme inkoopvoorwaarden

De bepaling van welke inkoopvoorwaarden gaan gelden is van belang.

Hierbij spelen vragen als:

- in hoeverre spelen prestaties van een bedrijf mee - gebaseerd op overeenkomsten die al door gemeenten en/of UWV (benchmark) met dat bedrijf zijn afgesloten.
- hoe valt eenduidigheid te borgen t.a.v. betaling, rapporteren en het monitoren van bedrijven gerelateerd aan de al ingeregelde procedures;
- in hoeverre spelen de eisen verbonden aan het Keurmerk Blik op Werk mee bij het afsluiten van overeenkomsten (bijv. Klanttevredenheid);
- in hoeverre valt een administratieve lastenverlichting te bereiken voor bedrijven met welke UWV dan wel de gemeente al een of meerdere overeenkomsten heeft gesloten.

Bij de ontwikkeling van uniforme inkoopvoorwaarden kan een minimaal eisenpakket voor bedrijven worden opgesteld.

Aanbevelingen bij gemeenschappelijke inkoop:

Op basis van de genoemde attentiepunten volgt hierna een aantal aanbevelingen bij het contracteren van gemeenschappelijk in te kopen dienstverlening;

- Elke partij inventariseert welke re-integratiedienstverlening noodzakelijk is voor de gezamenlijke doelgroepen;
- Onderzoeken of deze dienstverlening ook van belang is voor aangrenzende gemeenten;
- De inhoudelijke voorbereiding voor de in te kopen dienstverlening gebeurt gezamenlijk voor alle partijen die gebruik maken van de overeenkomst;
- Contractering vindt door slechts één partij plaats die ook als opdrachtgever voor het re-integratiebedrijf optreedt;
- Voor eventueel niet-gemeenschappelijk in te kopen dienstverlening geldt dat in de voorwaarden wordt opgenomen dat zowel gemeenteklanten als klanten van UWV in voorkomende gevallen ook gebruik zullen maken van de betreffende dienstverlening;
- Gemeente en UWV zijn budgetverantwoordelijk en verplicht inzage te geven in de behaalde resultaten bij de eigen klanten.

4 Op weg naar ontschotte inkoop

Met de integrale dienstverlening is de weg naar ontschotte inkoop van re-integratiediensten ingezet. Ketenpartners moeten een inkoopbeleid ontwikkelen en dat kost tijd. In dit hoofdstuk worden de huidige mogelijkheden in kaart gebracht.

Bij de inkoop van re-integratie-instrumenten moet allereerst worden afgevraagd of het voor de individuele klant noodzakelijk is dat een instrument wordt ingekocht en dat dit instrument voor de klant het meest effectief is.

De vraag is dus **“of”** en zo ja, **“wat”** er moet worden ingekocht. Vervolgens dient de vraag te worden beantwoord **“hoe”**.

Met betrekking tot het **“hoe”** ligt het voor de hand om te kiezen voor het gezamenlijk inkopen. Maar ook zonder een gezamenlijke inkoop van re-integratie-instrumenten is de dienstverlening zo in te richten dat de klant geen schotten ervaart.

In de huidige praktijk zien we twee situaties van inkoop terug:

- Gemeente en UWV kopen ieder afzonderlijk in bij re-integratieaanbieders en sluiten ieder voor zich contracten met deze aanbieders;
- Gemeente en UWV kopen ieder afzonderlijk in bij re-integratieaanbieders maar “liften”, indien individueel maatwerk dit noodzakelijk acht, mee op het contract van de andere ketenpartij.

Gebruik maken van eigen instrumenten

De re-integratie-instrumenten die nu door de ketenpartners worden ingekocht zijn afgestemd op de eigen doelgroep.

- Voor UWV geldt dat mogelijk in te zetten instrumenten in overleg met de regio's zijn bepaald. Daarnaast kent UWV de mogelijkheid om een op de klant afgestemd instrument in te zetten door middel van de IRO (Individuele Re-integratieovereenkomst).
- Dit geldt ook voor de gemeenten: de in te zetten instrumenten zijn door de gemeente bepaald met de eigen doelgroep voor ogen.

De ingekochte dienstverlening zal in de meeste gevallen voldoen voor de eigen wettelijke doelgroepen.

Een voorwaarde voor het juist inzetten van de beschikbare instrumenten is een gedegen kennis bij de werkcoach van die instrumenten. Bij integrale dienstverlening betekent dit voor een werkcoach dat hij op de hoogte is van de in te zetten instrumenten van de gemeente(n) en van UWV. Een werkcoach afkomstig uit UWV (bij een klant met WWB uitkering) zal eerder geneigd zijn een instrument uit het hem bekende assortiment van UWV te kiezen, terwijl de gemeente wellicht een gelijkwaardig of beter instrument voor die klant beschikbaar heeft.

Een instrument in een Werkplein om die kennis te ontwikkelen kan hierbij intervisie zijn: dossierbespreking op uitvoeringsniveau. De in te brengen en te delen expertise moet gaan over de klant en over de in te zetten instrumenten.

Het maatwerk van de integrale dienstverlening zit in deze situatie vooral in de werkcoach. De werkcoach moet de kennis hebben van de re-integratie-instrumenten van de ketenpartners. Op basis van zijn kennis kan hij het juiste instrument voor de klant kiezen.

Gebruik maken van elkaars instrumenten

In de situatie dat maatwerk voor de klant vereist dat een ingekocht instrument van een ketenpartner ingezet moet worden, kan UWV of de gemeente “meeliften” met het contract van de ketenpartner.

In het nieuwe Inkoopkader Re-integratiediensten van UWV heeft UWV bijvoorbeeld ook diensten opgenomen die interessant zijn voor de gemeentelijke markt. Dit biedt gemeenten de mogelijkheid gebruik te gaan maken van deze re-integratie diensten voor hun klanten.

In de Toegangsovereenkomsten (volgens het Inkoopkader 2008) is nog geen rekening gehouden met het feit dat de gemeente ook klanten kan voordragen. Dit kan echter met een addendum worden opgelost, omdat de diensten niet op de klassieke manier zijn aanbesteed. Lopende UWV- en gemeentelijke contracten kunnen mogelijk worden opengesteld voor de doelgroep van de ketenpartner. Dat hangt echter af van de formuleringen die in de aanbesteding zijn gebruikt voor het formuleren van de dienst van de aanbesteding.

Bij het inzetten van gemeente-instrumenten voor een WW klant zijn er twee mogelijkheden:

- De gemeente verzorgt zelf het re-integratie-instrument.
De gemeente wordt in de administratie van UWV als leverancier ingevoerd. Vastlegging in de UWV-systemen is noodzakelijk voor de verantwoording aan het Ministerie.
- De gemeente heeft een contract met een re-integratiebedrijf.
Het bedrijf waar de gemeente een contract mee heeft, wordt de leverancier. Hierbij geldt dat een door de gemeente erkende leverancier door UWV wordt geaccepteerd tenzij het bedrijf vermeld staat op de lijst van afgekeurde IRO bedrijven (Beoordelingskader IRO 2008). Een erkende leverancier van de gemeente is herkenbaar door een aantoonbare kwaliteitstoetsing van de gemeente. Als er geen sprake is van een door de gemeente erkende leverancier dan toetst UWV het bedrijf conform het IRO-kader. Ook voor deze gevallen is verantwoording in de UWV-systemen noodzakelijk.

Als dus het noodzakelijke traject voor een klant met WW-uitkering bij UWV niet voorhanden is maar wel ingekocht is door de gemeente, wordt met de betreffende trajectaanbieder afgesproken dat deze UWV klant meedoet en dat de factuur naar UWV kan worden gestuurd. Omgekeerd geldt dezelfde werkwijze bij het plaatsen van een klant met WWB-uitkering op een door het UWV ingekocht traject. Voor gemeenten geldt ook dat er mogelijkheden zijn voor het toepassen van inkoop op basis van individueel maatwerk. Die mogelijkheid moet dan wel zijn opgenomen in de re-integratieverordening van de betreffende gemeenten.

Het maatwerk gaat hier een stap verder: de keuze voor een in te zetten instrument beperkt zich niet tot de instrumenten van de gemeente bij een WWB-klant, of de instrumenten van UWV bij een WW-klant. Ook de instrumenten van de ketenpartner kunnen ingezet worden.

Attentiepunten:

- Bij de diverse trajectaanbieders zal geïnventariseerd moeten worden of zij bereid zijn tot deze verruiming, waar nodig kan het lopende contract aangevuld worden met een addendum. Uitbreiding met een addendum is echter alleen mogelijk als er geen formeel aanbestedingstraject heeft plaatsgevonden. Gezien de regels die gelden voor aanbesteding kan een contract niet zo maar opengedragen worden of aangevuld met een addendum. Het is in dit verband aan te bevelen om meer de mogelijkheid van gezamenlijke inkoop te onderzoeken.
- Doorlopers: In 2004 zijn met SZW afspraken gemaakt over de klanten die tijdens een traject de maximale uitkeringsduur WW bereiken. Voor trajecten die gestart zijn bij UWV, maar waarbij de klant tijdens het traject door het bereiken van zijn maximale WW-duur wordt overgedragen aan gemeenten geldt dat het UWV het al ingezette traject laat afmaken en dat ook financiert. Na 1 april 2008 koopt UWV meer gedifferentieerd in (Inkoopkader 2008) dus zullen UWV en gemeenten, na afloop van een ingekochte module, afspraken moeten maken over de overdracht van de verantwoordelijkheid voor re-integratie.

UWV werkinstructie als vervolg op de Handreiking:

In deze handreiking zijn de huidige mogelijkheden beschreven op welke wijze de gemeenten en UWV de re-integratiedienstverlening aan de klant kunnen aanbieden. Maken gemeenten en UWV ook feitelijk gebruik van elkaars contracten dan is het administratieve proces nog onvoldoende geborgd. Als algemeen uitgangspunt is genomen dat het re-integratiebedrijf de dienstverlening factureert bij de opdrachtgever. Opdrachtgever is die organisatie die re-integratieverantwoordelijkheid draagt voor de klant.

Naar aanleiding van deze handreiking zal UWV de werkinstructies voor de re-integratiecoach en de contractdeskundige IR in de UWV handboeken aanpassen. Ook kijkt UWV naar een eventuele aanpassing van systemen om deze geschetste werkwijze mogelijk en gemakkelijk uitvoerbaar te maken.

In deze werkinstructie zal informatie worden opgenomen over o.a. de volgende aspecten:

- op welke wijze richt je je contractenadministratie inclusief leveranciersmanagement in? (vragen die hierbij spelen zijn o.a. toets je een bedrijf nog aan je eigen contractvoorwaarden, welke organisatie voert gesprekken met het bedrijf over de voortgang van de re-integratiedienstverlening). Bij de uitwerking hiervan is oog voor administratieve lasten voor het re-integratiebedrijf.
- Op welke wijze is de klant, de dienstverlening én het bedrijf van de samenwerkingspartner in de eigen administratie te registeren en te verantwoorden. Hierbij verdient de benchmark en budgetverantwoordelijkheid speciale aandacht;
- Hoe verloopt het factureringsproces qua oplevering van documenten, hoogte bedragen en tijdstippen; contractuele voorwaarden zullen vaak andere zijn dan gebruikelijk in de eigen organisatie;
- Onderzoek starten naar het beschikbaar stellen van een database waar op locatie inzicht verkregen kan worden in de voor die locatie door alle partners ingekochte dienstverlening. Dit om de kennis van elkaars instrumenten te vergroten.

UWV streeft ernaar de aanpassing van de instructies binnen 2 maanden te hebben gerealiseerd.

5 Overzicht in schema

	Gebruik maken van eigen instrumenten	Gebruik maken van elkaars instrumenten "meeliften"	Gezamenlijke inkoop
Juridisch	Eigen wettelijke kaders UWV en Gemeenten (SUWI, WW, WWB) van toepassing.	Uitbreiding via addendum alleen mogelijk als het contract niet is aanbesteed en gegund.	Met inachtneming van wettelijke kaders voor verantwoording, financiering en acceptatie van arbeid
Toepassing	Geen uitbreiding van de doelgroep, alleen toepasbaar voor eigen wettelijke doelgroep. Inkoopbeleid voldoet in principe voor eigen doelgroep. Indien nodig gemeente of UWV opvoeren als leverancier.	Uitbreiding van de doelgroep, specifiek contract toepasbaar voor alle klanten.	Eén contract toepasbaar voor alle klanten met inachtneming van kenmerken klantpopulatie.
Contracteren	Toetsingskaders UWV en Gemeenten van toepassing op eigen contracten.	Overleggen met aanbieder over uitbreiding doelgroep algemeen of individueel indien noodzakelijk.	Eén afgestemd toetsingskader met één opdrachtgever. Mogelijk afstemming over (inter)gemeentelijk aandachtsgebied
Verantwoording	Verantwoording voor eigen doelgroep.	Verantwoording voor eigen doelgroep	Verantwoording voor eigen doelgroep
Financiering	Financiering alleen voor eigen doelgroep met inachtneming van de geldende afspraken bij samenlopers en doorlopers	Financiering alleen voor eigen doelgroep met inachtneming van de geldende afspraken bij samenlopers en doorlopers	Financiering alleen voor eigen doelgroep met inachtneming van de geldende afspraken bij samenlopers en doorlopers
Organisatie	Geen overleg onderling nodig	Overleg nodig met eigen aanbieders	Onderlinge afstemming en inregelen overlegvormen.

Bijlage 1 Kaders

1 Algemeen

Standpunt Ministerie van SZW

Conform de huidige en toekomstige wetgeving in de WWB en de (gewijzigde) SUWI-wet blijven Gemeenten en UWV verantwoordelijk voor de eigen budgetten en instrumenten.

“Het UWV en gemeenten behouden hun eigen taken, ook al wordt de uitvoering in de ‘front office’ geïntegreerd vormgegeven. Elke uitvoerder is dus verantwoordelijk voor zijn eigen budgetten en instrumenten (die voor wat het UWV betreft reeds worden uitgebreid met loonkostensubsidies en participatieplaatsen). In de praktijk voelen de partijen zich niettemin gezamenlijk verantwoordelijk. Binnen één ketenwerkproces wordt gezamenlijk bezien met welk aanbod van dienstverlening – gegeven de (wettelijke en financiële) mogelijkheden die elk van de ketenpartners heeft – de klant het beste kan worden geholpen. Partijen kunnen elkaar mandateren om namens de ketenpartner beslissingen te nemen over de wijze van ondersteuning van klanten die formeel tot de doelgroep van de andere ketenpartner behoren”³

De (wets)doelgroepen

Het re-integratiebeleid onderscheidt:

- Werklozen (WW), zieken (ZW/ARBO), (gedeeltelijk) arbeidsongeschikten (WIA), Wajonggerechtigden, en WAO-gerechtigden. Deze groepen vallen onder de verantwoordelijkheid van het UWV.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden (WWB, IOAZ en IOAW), niet uitkeringsgerechtigden en personen met een uitkering op basis van de Algemene nabestaanden wet. De WWB geeft voorts gemeenten de mogelijkheid de re-integratie van uitkeringsgerechtigden van het UWV, zoals WAO-ers en WW-ers, over te nemen. Dit kan van toepassing zijn wanneer de gemeente bijvoorbeeld in het kader van een wijkgerichte aanpak ook WAO-ers en WW-ers re-integratieondersteuning willen bieden.

UWV

Inzet van re-integratiemiddelen is alleen mogelijk voor klanten van het UWV en dus voor werkzoekenden met een WW- of arbeidsongeschiktheidsuitkering. Het beschikbare re-integratiebudget wordt alleen ingezet voor UWV-klanten.

Gemeenten

Het Rijk heeft aan gemeenten instrumenten en middelen gegeven om het re-integratiebeleid uit te voeren.

In 2004 is de WWB ingevoerd. Met deze wet is het accent komen te liggen op werk (boven uitkering). Gemeenten krijgen sinds 1 januari 2004 middelen voor re-integratie via het W-deel van de WWB. Deze middelen worden ingezet voor de gemeentelijke doelgroep.

³ Memorie van Toelichting Wetsvoorstel Suwi

2 Wettelijk kader UWV

Algemeen

Inzet van re-integratiemiddelen is alleen mogelijk voor klanten van het UWV en dus voor werkzoekenden met een WW- of arbeidsongeschiktheidsuitkering (= WIA of Wajong-uitkering). UWV heeft de wettelijke verplichting om klanten met een afstand tot de arbeidsmarkt via gerichte interventies te ondersteunen op hun weg naar werk. Leidend voor de inzet van dienstverlening is de klantdiagnose. Afhankelijk van de competenties en de kwalificaties van de klant zal UWV hem ondersteunen op zijn weg naar werk. Dit kan variëren van de inzet van een korte interventie tot het inzetten van een kwalificerend re-integratietraject.

UWV hanteert bij het inkopen van re-integratiedienstverlening bij private marktpartijen de volgende uitgangspunten:

- maatwerk en keuzevrijheid voor de klant;
- vraaggerichte inzet van middelen: er moet een directe relatie zijn tussen competenties en vaardigheden van de klant en de vraag op de arbeidsmarkt, liefst met een baangarantie.
- vraaggerichte inzet van middelen; dit betekent dat er een directe relatie tussen competenties en vaardigheden van de klant en de vraag op de arbeidsmarkt moet zijn, waarbij baangarantie de voorkeur heeft
- flexibel kunnen inspelen op zowel de vraag van de markt als veranderde klantkenmerken;
- het stellen van eenduidige eisen aan re-integratiebedrijven
- inkoop van gedifferentieerde dienstverlening (losse diensten) naast de inkoop van re-integratietrajecten.

Bij het inkopen van re-integratiedienstverlening hanteert UWV een drietal kaders; te weten

- het Inkoopkader Re-integratiediensten 2008 t.b.v. de inkoop van gedifferentieerde re-integratiediensten (losse producten);
- het Beoordelingskader IRO 2008 t.b.v. de inkoop van volledige re-integratietrajecten;
- Het Inkoopkader Vrije Ruimte 2008 t.b.v. de inkoop van o.a. specifieke dienstverlening en het afsluiten overeenkomsten t.b.v. ketensamenwerkingsprojecten.

Deze kaders vormen de basis voor de inkoop van re-integratiedienstverlening door UWV in 2008/2009. De kaders zijn identiek voor wat betreft de uitsluitinggronden en algemene toetredingseisen.

De dienstverlening wordt bij voorkeur regionaal bepaald en ook voor die regio ingekocht. UWV koopt steeds meer gedifferentieerde diensten in op basis van het Inkoopkader Re-integratiediensten.

Is een volledig re-integratietraject noodzakelijk, dan koopt de werkcoach een zgn. Individuele Re-integratieovereenkomst (IRO) in.

Voor de activiteiten van UWV worden aan UWV middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van re-integratiebeleid – inclusief de re-integratiecoaches – en een re-integratiebudget voor de inkoop van re-integratiediensten.

Naast het inkopen van re-integratietrajecten staan in de WW de volgende re-integratie instrumenten genoemd:

- de mogelijkheid om tot 4 maanden voor de vermoedelijke eerste WW-dag re-integratiemiddelen in te zetten ter beperking of voorkoming van de uitkeringsafhankelijkheid (preventieve inzet);
- Een proefplaatsing (werken met behoud van uitkering gedurende maximaal 3 maanden);
- Scholing⁴
- Starten als zelfstandige (voor een periode van 6 maanden) met behoud van uitkering en zonder sollicitatieplicht.

Soorten (extern in te kopen) dienstverlening UWV

Het pakket dat aan deze cliënten beschikbaar wordt gesteld bestaat uit:

- de inkoop van volledige re-integratietrajecten op basis van de IRO
- de inkoop van gedifferentieerde dienstverlening

⁴ Over het scholingsbeleid in de keten werk en inkomen volgt een aparte handreiking

- kwalificerende instrumenten (scholing en vaardigheidstrainingen)

In alle gevallen geldt dat aan de cliënt maatwerk wordt geboden!

Voor de niet zelfredzame cliënten koopt UWV bij re-integratiebedrijven dienstverlening in om de afstand naar de arbeidsmarkt te overbruggen. Hierbij geldt als richtsnoer dat er binnen één jaar zicht is op regulier werk. Uitzondering geldt voor de IRO (maximaal 2 jaar) en voor bijzondere doelgroepen bijvoorbeeld Wajongers.

Dit betekent dat UWV in principe geen trajecten meer inkoop die langer duren dan één jaar. Voor deze cliënten is het dienstenpakket zodanig samengesteld, dat activiteiten kunnen worden ingekocht om hen te ondersteunen bij het weer vinden van werk.

Opstapjes

Een opstapje is een korte vaardigheidstraining of opriscursus. Aan het inzetten van een opstapje zijn voorwaarden verbonden. Een opstapje moet leiden tot werk of de kans op plaatsing op een concrete vacature aanzienlijk verhogen. Daarnaast zijn er voorwaarden op het gebied van de doorlooptijd en kosten.

Behalve in specifieke individuele gevallen wordt er geen opstapje ingezet voor direct bemiddelbare vroegmelders die zelfredzaam zijn. Er is dan immers ook nog sprake van een verantwoordelijkheid van de werkgever. Van een specifiek individueel geval is sprake als het opstapje een noodzakelijke voorwaarde is voor de klant om aan het werk te blijven.

Scholing

Scholing wordt alleen door UWV vergoed als de scholing noodzakelijk is voor de klant om weer aan het werk te komen. Op basis van het scholingsprotocol wordt vastgesteld of de scholing noodzakelijk is. Scholing koopt UWV onder de volgende voorwaarden in:

- vraaggerichte scholingen waarbij leren en werken de voorkeur verdient;
- scholingen met een duur van maximaal 3 maanden
- inzet van scholingen als zelfstandig instrument, dus los van een re-integratietraject.

In het geval de re-integratiecoach tot de conclusie komt dat voor de klant een scholing langer dan 3 maanden noodzakelijk is dan wel dat scholing onderdeel uit dient te maken van een re-integratietraject dient hij dit te onderbouwen. In het kader van leren en werken en bij een 100% baanzekerheid na afronding scholing, dan zijn langer durende scholingen zonder meer toegestaan.

3 UWV beleidskaders voor inkoop van re-integratiedienstverlening

Afsluiten Toegangsovereenkomsten onder Inkoopkader Re-integratiediensten

In april 2008 heeft UWV de overgang gemaakt naar het afsluiten van zgn.

Toegangsovereenkomsten. Toegangsovereenkomsten worden afgesloten onder het Inkoopkader Re-integratiediensten. Als bedrijven aantonen te voldoen aan de entree-eisen uit het Inkoopkader Re-integratiediensten dan krijgen ze toegang tot het uitvoeren van de dienstverlening waarvoor ze zich hebben aangemeld. Of het daadwerkelijk ook tot de uitvoering komt hangt af van de dienstverlening die zij aanbieden en de keuze van de klant.

De wijze van contracten is als volgt:

- UWV hanteert een zgn. Inkoopkader waarin algemene selectie- en kwaliteitseisen die het aan bedrijven stelt zijn opgenomen;
- UWV koopt dienstverlening in op basis van zgn. dienstverleningsclusters. Welke dienstverleningsclusters UWV inkoop is opgenomen in het Overzicht Re-integratiediensten;
- De contractuele voorwaarden waaronder uitvoering aan de ingekochte dienstverlening wordt gegeven is opgenomen in een zgn. Toegangsovereenkomst.

Inkoopkader

In het Inkoopkader is een aantal algemene toetredingseisen opgenomen en een aantal dienstspecifieke eisen.

Algemene toetredingseisen betreffen bepalingen die borgen dat UWV bedrijven contracteert die financieel en kwalitatief op orde en integer zijn. Het gaat dan om eisen als het niet in staat van faillissement of surseance van betaling verkeren, over het hanteren en naleven van een privacy- en klachtenreglement en voldoende financiële ruimte hebben om de uit te voeren dienstverlening voor te financieren.

Diensts specifieke eisen betreffen bepalingen waarbij UWV bijv. toetst of een bedrijf al eerder ervaring heeft met de dienst, dat er vakbekwaam personeel is dat bij de uitvoering van dienstverlening is betrokken en de plaatsingsmogelijkheden via het bedrijf in werk. Ook verzekert UWV zich met deze eisen ervan dat een bedrijf in staat is de minimale eisen die UWV aan het dienstverleningscluster stelt kan uitvoeren.

Uitsluitend bedrijven die voldoen aan alle gestelde entree-eisen komen in aanmerking voor een Toegangsovereenkomst.

Overzicht Re-integratiediensten

Welke dienstverleningsclusters nodig zijn wordt periodiek geïnventariseerd. Is er dienstverlening nodig dan neemt UWV deze op in het Overzicht Re-integratiediensten. Dit Overzicht maakt onderdeel uit van het Inkoopkader Re-integratiediensten.

Bij het bepalen van de dienstverlening spelen ontwikkelingen in het klantenbestand gerelateerd aan de vraag op de arbeidsmarkt een rol. Om flexibel te kunnen zijn is gekozen voor inkoop op een dienstverleningscluster en niet voor het inkopen van losse diensten. Bijv. onder het dienstverleningscluster 'Verhogen van psychische weerbaarheid' worden alle methoden ingekocht om de psychische weerbaarheid van de klant te verhogen. Het gaat dan bijv. om empowerment, assessment, assertiviteitstrainingen, gedragstrainingen en alles wat hier maar verder onder valt te scharen. Dus UWV koopt niet apart een dienst Assessment of apart een dienst Empowerment in. Zo blijft ook het aantal overeenkomsten dat UWV sluit beperkt.

Per dienstverleningscluster dient een bedrijf te voldoen aan de specifieke minimale inhoudelijke eisen die UWV stelt. Zo verzekert UWV zich van een minimumpakket en bestaan er geen misverstanden over de inhoud van de af te nemen dienstverlening.

Toegangsovereenkomst

In de Toegangsovereenkomst zijn bepalingen opgenomen m.b.t. wederzijdse verplichtingen van UWV als opdrachtgever en het bedrijf als opdrachtnemer. Het gaat dan om afspraken als te behalen prestaties, wijze afleggen van verantwoording in rapportages, wijze van betaling van de diensten en de hoogte van de vergoeding, bepalingen m.b.t. het ontbinden van de overeenkomst etc. Door het ondertekenen van de Toegangsovereenkomst liggen deze verplichtingen vast. UWV monitort deze verplichtingen nauwgezet.

Andere relevante informatie omtrent opdrachtverstrekking

UWV sluit de Toegangsovereenkomsten per regio af. Op dit moment zijn er 6 regio's van opdrachtverstrekking, te weten Noord, Oost, Noordwest, Middenwest, Zuidwest en Zuidoost Nederland. Wil een bedrijf in aanmerking komen voor een Toegangsovereenkomst, dan dient het zich aan te melden voor die specifieke dienstverlening in de betreffende regio. UWV sluit dus géén landelijke overeenkomsten.

Voor het Overzicht Re-integratiediensten geldt dat nu nog – over alle regio's heen – dezelfde dienstverlening wordt ingekocht. De slag zal in de nabije toekomst gemaakt worden dat per regio/district een 'regionale menukaart' zal ontstaan. Dan zal per regio/district – gerelateerd aan de klantkenmerken uit die betreffende regio en regionale arbeidsmarkt – bepaald worden welke dienstverlening noodzakelijk is. Zo ontstaat landelijke differentiatie voor wat betreft de in te kopen dienstverlening.

Aanmelding door bedrijven voor het afsluiten van een Toegangsovereenkomst kan het hele jaar plaatsvinden. UWV beoordeelt op minimaal 3 vaste momenten de aanmelding van de bedrijven.

Aanmelding van de klant op dienstverlening gebeurt – in overleg met de klant – door de Re-integratiecoach UWV.

Keurmerk Blik op Werk

Het Keurmerk Blik op Werk speelt een belangrijke rol bij het Inkoopkader Re-integratiediensten. Bedrijven die beschikken over een geldig Certificaat Keurmerk Blik op Werk krijgen een aantal vrijstellingen voor de bewijslast van het voldoen aan de entree-eisen. Het gaat dan om entree-eisen die vergelijkbaar zijn met de eisen die het Keurmerk Blik op Werk ook aan de bedrijven stelt. Daarnaast zijn te leveren prestaties in termen van een te realiseren plaatsingspercentage, doorlooptijden etc. ook een direct afgeleide van de te behalen prestaties voor het Keurmerk. Het beschikken over het Keurmerk zelf is overigens géén verplichting om in aanmerking te komen voor een Toegangsovereenkomst.

Starrating

Het voldoen aan de entree-eisen uit het Inkoopkader is een eerste stap op weg naar selectie van goed presterende en goede kwaliteit leverende bedrijven. Het Inkoopkader dient uitsluitend als selectie dat een bedrijf in staat is de dienstverlening waarvoor het zich aanmeldt uit te voeren.

Nadat er een Toegangsovereenkomst is gesloten monitort UWV een bedrijf actief op de te leveren prestaties. Bedrijven die goed presteren zullen uiteindelijk meer klanten krijgen aangemeld dan bedrijven die slecht presteren dan wel aan wiens dienstverlening geen behoefte blijkt te zijn. Zo ontstaat een natuurlijke ordening van bedrijven op basis van geleverde prestaties. Deze prestaties zullen in de zgn. benchmark inzichtelijk gemaakt worden.

Afsluiten Mantelovereenkomst onder Beoordelingskader IRO 2008

Onder het Beoordelingskader IRO sluit UWV met bedrijven een zgn. Mantelovereenkomst IRO 2008 af. Onder deze Mantelovereenkomst zijn bedrijven gerechtigd om Individuele Re-integratieovereenkomsten (IRO's) uit te voeren. Bij het uitvoeren van een IRO zoekt een klant zelf zijn re-integratiebedrijf. Deze stelt voor en namens de klant een Re-integratieplan op, op basis van de diagnose die door de Re-integratiecoach UWV is gesteld. Dit plan legt de klant aan de Re-integratiecoach voor. Accordeert de Re-integratiecoach dit plan dan kan het bedrijf met de uitvoering van de IRO beginnen. De uitvoering van een IRO door een bedrijf gebeurt op initiatief van de klant.

Ook aan bedrijven die IRO's uitvoeren stelt UWV eisen. Een groot aantal eisen is identiek aan de algemene entree-eisen uit het Inkoopkader. Is met een bedrijf een Toegangsovereenkomst gesloten, dan hoeft het bedrijf niet opnieuw aan te tonen aan dezelfde eisen – die ook zijn opgenomen in het Beoordelingskader IRO – te voldoen. En vice versa.

UWV toetst pas later – vaak als het Re-integratietraject van de klant al loopt – of met het bedrijf een Mantelovereenkomst wordt gesloten. Dit gebeurt door middel van een audit bij de hoofdvestiging van het bedrijf. Dan wordt beoordeeld of een bedrijf aan de eisen uit het Beoordelingskader IRO voldoet. De audit vindt uitsluitend plaats op die aspecten die (nog) niet door UWV zijn beoordeeld op basis van eerdere afgesloten overeenkomsten.

Door de audit niet voorafgaand aan het uitvoeren van het re-integratietraject te laten plaatsvinden, wordt de uitvoering ervan niet onnodig vertraagd.

Afsluiten overeenkomsten Vrije Ruimte

Onder het Inkoopkader Vrije Ruimte sluit UWV per definitie regionale overeenkomsten af. Deze regionale overeenkomsten sluiten aan bij de regionale vraag. Het gaat om overeenkomsten die aanvullend zijn op de al onder het Inkoopkader Re-integratiediensten ingekochte dienstverlening.

De overeenkomsten zien toe op de inkoop van de volgende dienstverlening:

- aan specifieke klantgroepen;
- innovatieve methoden;
- ketenbrede dienstverlening en/of
- het contracteren van nieuwe bedrijven.

Het gaat hierbij om de uitvoering van re-integratietrajecten en voorschakeltrajecten.

Voorschakeltrajecten zijn bedoeld voor klanten om hen in staat te stellen een re-integratietraject te volgen op weg naar werk.

Bedrijven met welke UWV onder het Inkoopkader Vrije Ruimte een overeenkomst sluit dienen hun meerwaarde t.o.v. de al gecontracteerde dienstverlening bewijzen. De waarde van de overeenkomst bedraagt maximaal € 200.000,-.

Op de afgesloten overeenkomsten voert UWV na beëindiging standaard een evaluatie uit.

Voor de aanmelding op deze overeenkomsten zijn de re-integratiebedrijven goeddeels zelf verantwoordelijk. Bij onvoldoende kandidaten in het eerste half jaar dat een contract loopt, ontbindt UWV de overeenkomst omdat deze dan zijn meerwaarde niet heeft bewezen. De nog lopende trajecten worden gewoon conform afspraken afgerond.

In het Inkoopkader Re-integratiediensten, het Beoordelingskader IRO en het Inkoopkader Vrije Ruimte stelt UWV dezelfde algemene eisen m.b.t. de borging van de financiële gezondheid,

integriteit en kwaliteit van een bedrijf. Wil een bedrijf in aanmerking komen voor bijv. Mantelovereenkomst IRO maar er is lopende Toegangsovereenkomst, dan hoeft het re-integratiebedrijf niet opnieuw aan te tonen aan de deze eisen te voldoen.

4 Wettelijk kader gemeenten

Het rijk heeft aan gemeenten instrumenten en middelen gegeven om het re-integratiebeleid uit te voeren.

In 2004 is de WWB ingevoerd. Met deze wet is het accent komen te liggen op werk (boven uitkering).

Gemeenten krijgen sinds 1 januari 2004 middelen voor re-integratie via het W-deel van de WWB.

Verantwoordelijkheid rijksoverheid/gemeenten

De minister van SZW draagt zorg voor een wettelijk kader, het beschikbaarstellen van budgetten, een goede financiële prikkel en het monitoren de uitkomsten.

Dit heet de zgn. systeemverantwoordelijkheid voor de WWB die op 1 januari 2004 is ingevoerd.

Gemeenten hebben met de invoering van de WWB ook volledige budgetverantwoordelijkheid voor de uitkeringslasten gekregen. Zij krijgen daarvoor een vooraf vastgesteld budget (het I-deel).

Daarnaast ontvangen ze een geoordeeld flexibel re-integratiebudget (het W-deel) dat naar eigen inzicht mag worden besteed aan voorzieningen gericht op het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid.

Hierbij hoort een duidelijke verantwoordelijkheid voor de besteding van de middelen (gemeente) en een prikkel voor de uitvoering om tot resultaten te komen.

In de WWB is vastgelegd dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt met betrekking tot het ondersteunen bij arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling. Deze regels worden vastgelegd in de zogenaamde re-integratieverordening. Gemeenten verantwoorden zich jaarlijks achteraf over de rechtmatige besteding.

De re-integratieverordening

Volgens de WWB krijgen B&W de opdracht voor de reïntegratie van bijstandsgerechtigden, nuggers en Anw-ers. De WWB draagt de gemeenteraad op om een verordening vast te stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar reïntegratietaken wordt neergelegd. Tevens wordt hierin de aanspraak van burgers op ondersteuning bij reïntegratie geregeld.

In de WWB is (in artikel 10, derde lid) aangegeven dat de aanspraak op voorzieningen alleen geldt voor die personen die ook daadwerkelijk inwoners van de gemeente zijn.

Het college heeft de specifieke opdracht een zodanig aanbod van voorzieningen te realiseren, dat zoveel mogelijk personen ondersteund kunnen worden. Dit is van belang omdat de gemeente de aanspraak op een voorziening niet kan weigeren als slechts het budget ontoereikend is. Er dient altijd een alternatief voorhanden te zijn.

In artikel 7 lid 3 van de WWB is geregeld dat (ondanks de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeente en UWV zoals neergelegd in de Wet Suwi) de gemeente aan personen die van het UWV een uitkering ontvangen een voorziening kan aanbieden

De re-integratie-instrumenten van Gemeenten

Gemeenten krijgen niet voorgeschreven welke re-integratie instrumenten ze beschikbaar moeten stellen en voor wie zij deze inzetten.

Aan de bekostiging van re-integratie uit het W-deel zijn twee voorwaarden gesteld:

- Het dient te gaan om re-integratievoorzieningen gericht op arbeidsinschakeling
- en inzet voor personen uit de wettelijke doelgroep.

Gemeenten zetten instrumenten in afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt. Gemeenten zetten de middelen onder andere in voor:

- Bemiddeling
- Scholing,
- Duale trajecten,
- Work First,
- Werken met behoud van uitkering (leerwerkplekken),
- Sociale activering,
- Gesubsidieerd werk,
- Loonkostensubsidie
- Proefplaatsing.

Ook zijn in de WWB mogelijkheden gecreëerd voor:

- inkomensvrijlating,
- stimuleringspremies voor de cliënt (vrijlating),

- onkostenvergoeding vrijwilligerswerk,
- vergoedingen voor kosten die gemaakt zijn in het kader van de arbeidsinschakeling (o.a. kinderopvang en reiskosten),
- voorzieningen gericht op nazorg.

Het gemeentelijke re-integratiebudget wordt niet alleen ingezet voor activiteiten direct gericht op het verkrijgen van regulier werk maar ook ter financiering van oude vormen van gesubsidieerde arbeid en het ondersteunen van personen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt met re-integratievoorzieningen die niet in eerste instantie direct gericht zijn op werk.

Met de re-integratiebudgetten zijn de middelen beschikbaar om diegenen die dat niet op eigen kracht kunnen naar de arbeidsmarkt toe te leiden. Re-integratiebeleid richt zich voor een belangrijk deel, maar niet uitsluitend op personen met een uitkering. Tegenover het recht op een uitkering staat de verplichting om alles te doen om zo snel mogelijk weer aan de slag te gaan.

De uitbestedingsplicht voor re-integratietrajecten voor gemeenten is sinds medio 2005 afgeschaft.

De reden is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor re-integratie en het dus niet past dat het rijk gemeenten verplicht een gedeelte van hun vrij besteedbare budget te reserveren voor re-integratietrajecten op de private markt.